

Veu de l'exili català i republicà

n.º 49
CEDOC
FONS
VILADOT

Nº 49

Octubre de 1990

6 d'Octubre de 1934

L'exèrcit insubordinat a les ordres de la dreta espanyola anti-republicana, bombardeja el CADCI de Barcelona. Hi moren el patriotes catalans Jaume Compte, Manuel González Alba i Amadeu Bardina.

A la Plaça de la República, els membres del govern de Lluís Companys i del consistori barceloní, son fets presoners.

15 d'Octubre de 1940

El president Lluís Companys i Jover és afusellat en el castell de Montjuïc, a Barcelona, havent estat capturat a La Baule, en França ocupada, per les policies feixistes.

L'Associació Cívica d'Homenatge nacional al President Lluís Companys en el cinquanta aniversari de la seva mort, escriu en un MANIFEST :

"... (l'afusellament) després d'un ignomios Consell de Guerra. Tot el poble català, en la persona de qui més el representava i l'havia de servir, era condemnat a mort pel fet d'existir i de voler perseverar.

Han passat cinquanta anys, el poble català ha renascut, , ha continuat el procés de recuperació de la pròpia dignitat en el món, però aquesta represa no seria mai completa si perdés la memòria històrica.

.....
En el record del President de Catalunya Lluís Companys, assumirem també els noms dels compatriotes, coneguts o anònims, que van lliurar la vida en defensa de les nostres llibertats nacionals i de la democràcia, car l'homenatge al President màrtir estaria mancat de contingut si no s'emmarqués en el sacrifici de tants catalans que donaren a la seva persona i a la seva mort la plena dimensió col·lectiva històrica.

Penal de Santa Maria
1935

... (proclamarem) de nou, unànimament, davant del món que som un poble decidit a viure en la Llibertat per a la qual aquell va saber morir amb tanta dignitat farà mig segle."

Rehabilitació

El combat, la nostra guerra, separà radicalment l'univers de l'embranzida feixista i el del poble republicà. Els vençuts, integrats avui dia políticament en el món dit "democràtic" però heretat del

franquisme i de la seva victòria, se'nsen ruptura, es comprén que es trobin nequitosos, orfes de valors morals i polítics.

Els catalans s'aixopluguen darrera la figura màrtir i heroica del president Lluís Companys, capturat a l'exili francès i afusellat vilment per "rebellió militar" pels militars facciosos.

Còm és possible voler integrar en el món heretat de l'ignominia franquista la noble figura catalana i republicana de Lluís Companys? Perque, diguem-ho, la pretesa "rehabilitació" no té altra significat. Perque, a més, la figura històrica de Lluís Companys no és un figura de "vençut", sino de màrtir.

Però, potser podem esperar que el culte legítim dels catalans pel seu President porti, a la llarga, al restabliment de la seva memòria republicana.

Significatiu

Ho llegim i ho trobem "significatiu". Es tracta de la petició, feta per ERC i presentada al Parlament de Catalunya, demanant la "rehabilitació" del president Lluís Companys. Llegim que el Parlament l'ha rebutjada, gràcies als vots del partit de Jordi Pujol, CiU, i del partit socialista.

Quina significació donarem a aquest vot? Una molt senzilla : "Franco, la seva ombra", continuen governant Espanya - i Catalunya -.

De "Catalònia"

En l'exili argenti, ha mort aquest mes de juliol el professor Joan Cuatrecasas. En els anys 36 era professor de Clinica mèdica a la Facultat de Barcelona. En l'exili argenti, va ser delegat de la Generalitat de Catalunya.

En "català" o en "castellà"

Claudi Fournier havia escrit que, degut a la important immigració castellana a Catalunya, potser caldria fer "catalanisme en castellà".

Darrerament, hem tingut noves de que hi ha publicacions anti-catalanes, a Catalunya, en català. I en arriben publicacions, de València, escrites en un bon català i que són anticatalanes.

De la publicació

FLASH-INFOS

de Tolosa del Llenguadoc,

copiem :

"AVUI B de maig, d'un llarguissim article - mitja pàgina - de Josep Gifreu, professor de comunicació a la UAB, resumeixo els paràgrafs essencials.

"El director d'"El Punt" de Girona (15-4-90) escriu "No hi ha premsa catalana en espanyol. Hi ha premsa espanyola impresa, feta o distribuïda a Catalunya"... "El ciutadà no gaudeix del dret a la llibertat d'informació si aquesta no li arriba en la llengua que li és pròpia"...

"El director del setmanari valencià "El Temps" es pregunta "Un país (quasi) sense premsa, és un país?"... "A Catalunya després de deu anys de suposada normalització lingüística, la difusió de premsa en català amb prou feines si supera el 10 % de la premsa en castellà, quan al

País Valencià i a les Illes els comentaris sobre: la premsa diària en llengua pròpia és simplement inexistent...".

... "S'ha dit i repetit que a Catalunya la política de catalanització de la premsa, o no ha existit o ha estat un fracàs".

"Si una certa premsa en castellà a València, o a Barcelona, a Manresa o a Lleida, és i ha estat un clar reflex de la profunda castellanització soferta pel nostre país, ara, l'aparició de nova premsa en castellà no sembla un simple reflex, representa més aviat una nova ofensiva, plenament deliberada, per acabar d'enfonsar el malalt en la seva crisi esquizoide. Evidentment, a Europa almenys, un país sense premsa no té identitat, no es reconeix com a país, no és un país"...

Quin nacionalisme,?

A força de defensar, amb raó, contra l'embranchida franquista, la nació catalana, la seva llengua i la seva cultura, per extensió que direm ideològica, neix per universalització del principi "una llengua, una nació", un nacionalisme lingüístic que, en la pràctica, ensopega amb problemes. No parlarem del cas dels valencians, dels mallorquins o dels rossellonesos. Tractarem del nacionalisme català que sosté avui dia que els habitants de la Vall d'Aran, que parlen una llengua occitana, el aranès, no són catalans, no pertanyen a la "nació catalana".

Aquesta teoria de "una llengua, una nació", no es pot aplicar ni a Europa ni al món. Exemple, la llengua francesa, parlada per suïssos, pel quebequesos, per belges... Recordarem que Hitler, ultra-nacionalista alemany, volgué arreplegar, per la força, tots els pobles de parla alemanya.

Sense discutir els drets dels aranesos a una identitat cultural i a una autonomia política, ens sembla que tot "Estat" necessita d'un mínim de dimensió territorial. I, emportats per una catalanitat territorial i no lingüística, afirmarem que "l'aranès és una llengua catalana", que té la seva arrel dins del territori de Catalunya.

ESPURNES

Els "sense-passaport"

Hi ha, avui dia, a França, una categoria de ciutadans, molt minoritària, sens dubte, que no posseeixen, com tothom, un passaport. No poden viatjar sortint de l'hexàgon. Això en una Europa que es pretén que serà sense fronteres.

Es tracta d'antics refugiats de la nostra guerra, víctimes, l'any 79, de la pressió dels franquistes "democratitzats" sobre el govern francès que, sota el règim Giscard, els retirà, amb el "dret d'asil", el dret a un passaport de refugiat. D'ençà d'aquest esdeveniment es trobaren en situació d'"espanyols sense passaport".

Si l'any 79 èrem vint mil, quants som ara? No ho sabem, però sabem que "existim" i que, tot i desapareixent quan els anys passen, som un testimoniatge de fidelitat sense defallença a aquella noble República i a aquell combat dels nostres pobles que salvà, potser, el món.

Es espedidor veure que els testimonis interrogats parlen tots, tots, en "espanyol". I tots diuen que es reconstruirà "sólo para los ricos".

Com és possible pensar que aquests "proletaris espanyols" poden ser assimilats pel "catalanisme lingüístic" si aquest apareix com l'arma de defensa de les les classes socials cultes del poble català?

11 de Setembre
DIADA NACIONAL DE CATALUNYA

L'11 de Setembre de 1714 les tropes del rei borbó Felip V prenen per assalt Barcelona. El conseller Rafael de Casanova cau ferit. Catalunya perd les seves llibertats.

La crisi del Golf pèrsic
Preàmbul

Es pot dir que determinades "situacions històriques" es repeteixen : en l'any 1939, acabada la guerra d'Espanya, el Reich hitlerià estava armat fins a les dents i preparat a l'agressió militar. Els països capitalistes maniobraven retrassant un possible pacte amb la URSS per a que l'agressió hitleriana es realitzés contra aquesta. Stalin va canviar el joc maniobrant al seu torn i concluent un Pacte de no agressió amb el Reich hitlerià. Com a conseqüència, la invasió començà contra els occidentals l'any 39.

Comparació ardida : la guerra del Golf té per principal motivació la necessitat sentida per la societat nord-americana i d'altres, de trobar una derivació a l'atac militar projectat d'ençà de la guerra freda contra la URSS, aquest atac esdevingut innecessari donada la "perestroika" desmobilitzadora.

Sota la dominació imperialista

Hi han hagut en temps recents agressions militars nordamericanes indirectes, ajut a les agressions israelianes, ajut als rebels afgans, als contras de Nicaragua, agressions directes contra la petita illa de Grenade i contra Panamà. I ara, sense "enemic" a l'Est, porta, contra els pobles àrabs, una operació militar més important.

I ens assabentem que Espanya, el govern socialista, igual que hauria fet Franco, ha autoritzat els USA a utilitzar, per aquesta operació, les bases aèries nordamericanes establertes a la península. Es pot dir que hi ha, per aquest crim, "premeditació".

Els quatre cavallers de l'Apocalipsis
Dibuix de Julio Alonso
"La Voz de los Olvidados"

Cap a la guerra ?

En aquest mes d'agost, darrera el clam triomfalista dels "vas-hi a la guerra", turiferaris de la força militar de l'imperialisme nord-americà, s'amaga una terrible crisi econòmica, financiera i social : desocupació, misèria, vici, droga, violència, crim, ... Si la necessària sortida revolucionària no apareix, en canvi es mostra la possible sortida militar i bel·licosa, la guerra. Ja ho sabem, l'imperialisme engendra la guerra.

Ara bé, la desaparició de la "guerra freda", la distensió amb

els països de l'Est, quan la URSS i el seu règim no apareixen com l'enemic que manté la tensió militarista, es produeix una derivació de l'agressivitat dels USA que troba com enemic, aquesta vegada més feble, el poble àrab del golf pèrsic. El primer pretexte és la defensa dels interessos dels emirs milionaris, guardadors dels pous de petroli.

Aquesta guerra imperialista i sofisticada es pot produir sobre un fons de misèria dels pobles àrabs del tercer-món, misèria que s'enfronta a la escandalosa i insuportable riquesa dels servidors emirs del capitalisme occidental.

Seguint les petjades americanes

Era "obligatori", per aquesta Espanya, que no ha superat la subordinació franquista als "protectors" nordamericans, enviar uns quants vaixells de guerra cap al Golf.

Malgrat llurs denegacions, els governants espanyols participen així a una "nova Cruzada", aquesta vegada contra els pobles àrabs.

Quan, avui dia, es parla tant de "sobirania nacional", Espanya representa uns "pobles sense sobirania", a les ordres del l'imperialisme.

Els volen anar-hi

Els militars argentins, reconeguts pel seu poble com "criminals d'una guerra interior", volen anar-hi, a "fer el valent", al Golf pèrsic, al seu veï, naturalment, de l'imperialisme americà. Creuen que així es trobaran "rehabilitats" de llurs crims i de la vergonyosa derrota militar de les Malvines. Sortosament, el poder civil argenti, el president Menem, no ha acceptat aquesta actitud.

La guerra, és ella possible ?

Es possible avui dia, una guerra general, una tercera guerra mundial? Si el capitalisme condueix a la guerra, és que els pobles la suportaran una vegada més? Es que la immensa propaganda dels mèdia de "vas-hi-a-la-guerra!" hi conduirà?

En el món sorgeixen guerres més o menys "regionals", entre ètnies, entre nacionalismes, entre religions. Elles són, sovint, sostingudes i encoratjades per les potències imperialistes.

Una possible guerra nuclear entre l'Est i l'Oest europeu s'allunya. Els imperialismes han sofert derrotes militars considerables : l'Àlemanya hitleriana, el Japó, els imperialismes francès i nordamericà en el Vietnam, la guerra d'Argèlia, el "nacionalisme xinès" pro-americà, ...

En aquests mesos d'agost-setembre la pau mundial sembla seriosament amenaçada per la immensa preparació militar dels nordamericans i dels seus aliats en el Golf pèrsic. Però, la guerra, serà veritablement desencadenada?

Dins de la bel·licositat que ens envolta no veiem altres "factors de pau" que les derrotes militars passades i potser futures dels imperialismes capitalistes.

Presentat per : Joaquim Vinyes - Décines - França.